

Handreiking voor scholen over het opnemen van gesprekken door ouders

Steeds vaker horen externe vertrouwenspersonen van de CED-Groep van ouders dat zij geluidsopnamen gemaakt hebben van gesprekken met school. Niet altijd hebben de ouders de school van te voren om toestemming gevraagd. Als de ouder zelf deelnemer is aan het gesprek mag dit wel. De CED-Groep wil scholen ondersteunen bij het goed integreren van het opnemen van gesprekken in de praktijk. Deze handreiking biedt scholen handvatten om afspraken te maken met ouders over het opnemen van gesprekken. Op een manier die ouders helpt, die past bij de school en die het onderwijs verder helpt.

Waarom een gesprek opnemen?

Een geluidsopname kan ouders helpen om te begrijpen wat de school wil bereiken met hun kind en op welke manier. Vooral bij een emotioneel beladen gesprek kan het voor ouders bijvoorbeeld prettig zijn het gesprek terug te luisteren, samen met naasten de gedachten op een rij te zetten en bijvoorbeeld vragen te formuleren voor een vervolgesprek. Tegelijk kan het maken van een geluidsopname ook ongemakkelijk voelen en het gesprek beïnvloeden. Scholen voelen zich hier niet altijd prettig bij. Zeker niet als de ouders niet kenbaar maken dat zij een gesprek willen opnemen. Deze scholen hebben zorgen over bijvoorbeeld verspreiding van de opname via sociale media en verstoring van de vertrouwensrelatie.

Open communicatie

Volgens de wet mag een ouder een gesprek met iemand van school voor privégebruik dus opnemen. De ouder hoeft dit niet vooraf te melden. Het komt de verstandhouding ten goede als hij/zij dit wel doet. Een open, uitnodigende communicatie met de ouders bevordert dit en kan heimelijke opnames voorkomen. Denk aan een aankondiging in de schoolgids dat geluidsopnames zijn toegestaan en dat het prettig is dit vooraf te melden. Dan kunt u samen met ouders bekijken welke behoefte de ouder heeft en welke manier van informatieoverdracht hier het beste bij past. Zo kunt u bijvoorbeeld voorstellen aan het eind van een gesprek een samenvatting te geven die kan worden opgenomen. Ook kunt u samen (delen van) het gesprek terugluisteren om na te gaan of uw bedoeling goed is overgekomen. Andersom mag school een gesprek met ouders ook opnemen. Ook in dat geval is openheid vooraf het devies.

Openbaarmaking niet zonder instemming

Openbaarmaking van een geluidsopname, bijvoorbeeld via sociale media, mag alleen als alle gesprekspartners hiermee instemmen. Geluidsopnamen van herkenbare natuurlijke personen vallen onder persoonsgegevens en worden beschermd door de Wet Bescherming Persoonsgegevens tot 25 mei 2018 en de Algemene Verordening Gegevensbescherming die op die datum ingaat.

Opnamen zonder gevraagde toestemming

Het komt ook weleens voor dat ouders de school niet op de hoogte brengen als zij een gesprek opnemen. Soms is dit uit onwetendheid. Open communicatie kan dit voorkomen. Als de verhouding tussen school en ouders verstoord is, kunnen ouders de school bewust niet vertellen dat zij een opname maken, al dan niet om deze later te gebruiken in een klachtenprocedure. De landelijke klachtencommissie voor onderwijsgeschillen laat in beginsel geen geluidsopnamen toe die zonder medeweten van de andere deelnemer(s) zijn gemaakt omdat zij niet kunnen beoordelen of deze echt zijn.

Opnamen door kinderen

Een enkele keer maken kinderen opnamen van situaties in of buiten de klas. Soms gebeurt dit op aandringen van ouders, die daarmee willen aantonen hoe hun kind gepest wordt door medeleerlingen of hoe hun kind bejegend wordt door een leerkracht.

Wij zullen ouders altijd afraden dit aan hun kind te vragen. Het maakt een situatie die lastig is voor het kind, nog lastiger. Op het moment zelf en ook daarna.

Els Rietveld, de auteur van dit artikel, is extern vertrouwenspersoon bij de CED-Groep

Meer weten

www.cedgroep.nl/avg

www.cedgroep.nl/vertrouwenspersoon